

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timistorontali törvényszék bej. sz. 83 (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE**
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

A keleti hadszíntéren a miuszi, valamint a doneczi és bjelgorodi arcvonalon a Szovjet újabb áttörési kísérleteket tett. A német hadijelentés szerint a miuszi csatában a németek az orosz áttörési kísérleteket megghiusították és a Kujbisevotól északra behatolt szovjet erőket ellentámadással megverték. A doneczi szakaszon sikerült a Szovjet áttörési kísérleteit megállítani s a felvonult erőket visszavetni. A bjelgorodi körzetben még tartanak a kemény harcok.

Sziciliában, mint az olasz hadijelentés megállapítja, a négy napja dúló csata különösen az arcvonal középső szakaszán, Regalbuto és Centoripe között tombol hevesen. Az angolszászok megismételt áttörési kísérleteit a német-olasz erők szívós ellenállása megghiusította.

Olaszország

Az olaszországi helyzetet jellemezve a Stefani olasz hivatalos hírgyűnkés megállapítja, hogy a fasiszta kormányzati rendszer elveinek, törvényeinek és intézményeinek felszámolása, illetve felülvizsgálása fokozatosan halad. Hatalmas és hosszú ideig tartó munka ez. A legutóbbi intézkedések közül kiemelkedik az a rendelet, amelynek értelmében feloszlatták a fasiszta egyetemi bizottságokat. A politikai elitetiek szabadságbeosztására vonatkozó utasításokat az egész országban végrehajtották.

A továbbiakban a Stefani helyzetképe — melyet a Rador hírgyűnkés is ismertet — rámutat arra, hogy Federzoni, a szenátus volt elnöke lemondott akadémiai elnöki tiszttségéről is. Ebben a minőségében is a fasiszta kormányzati rendszer képviselője volt. A lapok eddigi főszerkesztőit oly tekintélyes személyiségekkel helyettesítették, akik mindenkor híven kitartottak a liberális eszmék mellett. A rendszer-változás folyamán egyébként a következő napokban újabb intézkedések várhatók.

Mind az olasz, mind a külföldi közvéleményt élénken foglalkoztatja az a kérdés, vajjon az államhatalom új megszervezésében mely elvek érvényesülnek majd Itáliában. A hatalom gyakorlásának melyik típusa váltja fel a letűnt fasiszta rendszert? Erre a kérdésre érdekes választ ad a Popolo di Roma. Mint ismeretes, Badoglio tábornagy megígérte, hogy négy hónappal a hadműveletek megszűnése után megtartják a választásokat s összeül az új törvényhozó testület. Ez az ígéret arra vall — állapítja meg a Popolo di Roma — hogy az új kormányfő a liberális-demokrata állami berendezést szándékozik visszaállítani. Ez a szándék kétségtelenül megfelel az ország törekvéseinek — hangoztatja a lap, — mert a hadvezetés módjával szemben megnyilatkozott mélységes elégedetlenség mellett éppen a szabadság visszaszerzésének vágya buktatta meg a fasiszta kormányzati rendszert. A fasiszta rezsimnek kizárólag maguk az olaszok, önszántukból vették véget s az események más beállítása téves. Befejezésül a Popolo di Roma nyomatékosan utal arra, hogy Olaszország nem azért ra-

Ellentámadással megverték a Kujbisevotól északra behatolt szovjet erőket Ujabb elhárító siker Sziciliában a sokszoros ellenséges tulerővel szemben

A liberális-demokrata államberendezés visszaállításáról ír a Popolo di Roma — Fontos intézkedéseket várnak a ma összeülő olasz minisztertanácstól — felülvizsgálják a fasiszta uralom alatt szerzett vagyonok eredetét

A németek juliusi hajósüllyesztése: 94 hajó, 246.750 tonna

gaszkodik a normális alkotmányos élethez, hogy ezért jutalmat kapjon ellensegeitől. Az alkotmányos királyság visszaállítása a liberális „Risorgimento” legtisztább hagyományaira támaszkodik s éppen a nemzet e forrásaihoz való visszatérés ad újból ma erélyt és harci erőt az olaszoknak” — fejeződik be a Stefani olasz hivatalos hírgyűnkés helyzetismertése.

A Stefani lapszemléje kiemeli a Giornale d'Italia legújabb cikkét, mely szerint a helyzet megoldása nem történhet meg egy csapásra, minden igaz olasznak gondolnia kell arra, hogy „a háboru folytatódik, a helyzet súlyos és támogatni kell azt, akinek volt bátorsága a vezetést ily helyzetben vállalni”. A Giornale d'Italia a jövő kibonakozás alapjaként „az intézmények, a gondolat és a szó szabadságát” jelöli meg.

A fasiszta rendszer felszámolásában érvényesülő körülményekre érdekes fényt vet az a firenzei jelentés, mely szerint azoknak az utcáknak a nevét, amelyet az előző rendszer idején politikai okokból megváltoztattak, újra a régi névre változtatták.

Roosevelt elnök 7 pontból álló fegyverszüneti feltételeivel kapcsolatosan, melyekről a Popolo di Roma genfi értesítése nyomán tegnap beszámoltunk,

eddig még nem érkeztek hirmagyarázatok.

Semlegesek

Az európai sajtóban élénk visszhangja van az Egyesült Államok, Anglia és Szovjetország részéről a semleges államokhoz intézett jegyzéknek, melyben arra kérték az érdekelte kormányokat, ne fogadják be országukba a tengely-résről esetleg beocsátást kérő „háborus bűnösöket”.

Német részről természetesen élesen elítélik a szövetségeseknek ezt a lépését. A német sajtó azt írja, hogy „a semleges államok egyik legrégebbi jogát sérti” ez a figyelmeztetés. Német politikai körök a kaonoi becsületre hivatkoznak és rámutatnak arra, hogy a menedékkjog megsértése „a hadviselés legemlékibb szabályainak semmibevevést jelenti”.

A német távirati iroda, a DNB külföldi lapszemléje idézi azokat a semleges lapvéleményeket, amelyek hasonló szemszögből ítélik meg a menedékkjog kését. A Gazette de L'usanne című svájci lap megállapítja, hogy Svájcot, mely mindenkor kifogástalan semleges magatartást tanúsított, súlyosan érinti az angolszász-szovjet lépés. „Ha Svájc

megengedné, hogy magatartását külföldről diktálják, egyik legszentebb jogát vesztené el”, — írja a lap. A La Suisse című svájci lap diplomáciai szerkesztője hangoztatja, hogy egy szuverén államnak senki sem tilthatja meg, hogy a beocsátást kérőkkel szemben menedéknnyújtási jogát érvényesítse.

Svéd sajtóhangokat is ismertet a DNB lapszemléje. A Svenska Dagbladet című stockholmi lap ezt írja: A menedékkjog — a jogi szabályok értelmében — nem a beocsátást kérő politikai menekülteknak, hanem annak a szuverén államnak a joga, amely menedéket nyújt. Svédország önrendelkezési jogába való beavatkozást jelentene, ha tőle a politikai menekülteket kiadójását kérnék. Egy másik svéd lap, a Dagposten annak a véleménynek ad kifejezést, hogy „a szövetségesek jegyzéke Svédországnak szóló fenyegetés” és hogy „Svédország a szabadsága és függetlensége ellen irányuló fenyegetést visszautasítja”.

Ankarában — mint az Europapress jelentése megállapítja — hidegvérrel fogadták a szövetségeseknek a „háborus bűnösök” befogadása ellen irányuló jegyzékét. Megjegyzéseket nem fűztek e tényhez. (—r)

Jelentéseink a harcterekről

Visszavert áttörési kísérletek a miuszi és doneczi arcvonalon, kemény harcok Bjelgorod körzetében

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a Miusznál folyó csatában a német véderő, valamint az SS-fegyveres alakulatok gyalogsági és páncélos kötelékei Mannstein vezértábornagy és Helliid gyalogsági tábornok vezetésével, — amely csapatokat Dessloch tábornok vezése mellett a légierő kötelékei példadóan támogatnak, — a bolsevista erők ismételt áttörési kísérleteit megghiusították és lendületes ellentámadással a Kujbisevotól északra behatolt ellenséget megverték.

Augusztus 2-ig ezekben a harcokban 17.895 szovjet foglyot ejtettek, 737 páncélost, 703 ágyut és 398 gránátvetőt, valamint nagyszámu egyéb fegyvert és gazdag hadianyagot zsákmányoltak, vagy megsemmisítettek. Az ellenség vesztesége halottakban sokszorosan felülmúlja a hadifoglyok számát.

A Donec-szakaszon és Bjelgorod körzetében a Szovjet megkísérelte több gyalogsági hadosztály és páncélos kötelékek harcbevetésével, erős repülő támogatás mellett, az arcvonalat áttörni. A Donec-nél az áttörési kísérletet nyomban fel fogták és azonnali ellentámadással a bolsevistákat visszavetették, Bjelgorodnál a kemény harcok még nem zártak le.

Az Orel-szakaszon a szovjet csapatok heves támadásait a várostól délnyugatra fekvő sulyponntal folytatják. A támadásokat számos páncélos megsemmisítése mellett mindenütt véresen elhárították. A légi fegyvernem erős kötelékei szövetséges harci repülőekkel egyetemben beavatkoztak a német csapatok földön folyó harcába és nappal, valamint éjszaka az ellenség mögöttes területén vasuti célpontokat és kirakódó helyeket bombáztak.

A Ladoga-tóól délre a német állások előtt szintén összeomlottak az ellenséges támadások, amelyeket páncélos és csatarepülő kötelékek támogatnak.

Német repülőkötelékek és a légierő légvédelmi tüzérsége tegnap a keleti arcvonalon nagyszámu szovjet páncélost semmisítettek meg és 118 ellenséges repülőgépet lelőtek.

A legutóbbi két nap alatt a keleti harctéren 261 ellenséges páncélost egyedül a német véderő és az SS-fegyveres alakulatok semmisítettek meg.

Murmanszk tengerrészén gyors német harci repülőgépek elsüllyesztettek két ellenséges partii szállítóhajót és egy szovjet gyorsnaszádot.

Szicília szigetén a német és olasz csa-

patok napokon át tartó súlyos harcokban újlag nagy elhárító eredményt értek el a sokszorosan tulerőben levő ellenséggel szemben, a legsúlyosabb területi és időjárási viszonyok mellett is.

Északamerikai hadosztályok ismételtén megkísérelték az arcvonal középső szakaszát áttörni. Összes támadásuk azonban a legsúlyosabb ember- és anyagvesztések közepette megghiusultak. Julius 10-től 31-ig terjedő időben a földön harcoló tengelyes csapatok 309 angol-északamerikai páncélost megsemmisítettek. Repülőkötelékek, a légierő légvédelmi tüzérsége és a hadsereg kötelékei ugyanezen idő alatt a Földközi-tenger területén 199 ellenséges repülőgépet lőtek le, ezek közül Szicília fölött 152 gépet.

Gyengébb angol repülőkötelékek a megszállott nyugati területek ellen nappali támadásánál 9 ellenséges repülőgépet lelőtek.

A haditengerészet biztosító harci erők több órási ütközet során Terschellingtől északra elsüllyesztettek 3 angol gyorsnaszádot és egy további olyan súlyosan megrongált, hogy elpusztulásával számolni kell. Egy 5-ik gyorsnaszádot felgyújtottak. A német tengeri erőknek veszteségük nem volt.

Nagy heveséssel tombol a csata a szicíliai arcvonal közepso szakaszán

Róma. (Rador). Az 1166-ik olasz hadijelentés:

Sziciliában a négy nap óta dúló csata különösen nagy heveséssel tombol az arcvonal közepso szakaszán. Regalbuto és Centoripe között. Az ellenség ismételt megkísérelt heves támadásait a tengely erőinek ellenállása meghiúsította. A

tengely légitereje szünet nélkül támadta az ellenség földi és hajózási célpontjait. A Joni-tenger keleti részén német vadászpilóták három Liberátor-mintájú repülőgépet semmisítettek meg, míg az olasz aknazedő hajók 2 kétmotoros gépet lőttek le.

A DNB. az amerikaiak nagy repülővesztéséről

Berlin. (Rador). A román közlönyök ért támadáshoz fűzött magyarázatában a német távirati iroda, a DNB, megállapítja, hogy a támadást az ellenség drágán fizette meg, mert legalább 67 négymotoros bombázó gépet vesztett el.

repülőgép semmisült meg, 13 német és román vadászgép vesztett el.

A TÖRÖKORSZÁGI KÉNYSZERLESZÁLLÁSOK

Ankara. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Churchill brit miniszterelnök az alsóházban kijelentette, hogy a következő tíz hónap folyamán az Egyesült Államok mintegy 200 kereskedelmi hajót szállítanak Angliának. A hajók brit lobogó alatt fognak közlekedni.

A tengely júliusi hajószállításai a Földközi-tengeren

Róma. (Rador). Hivatalosan közlik, hogy a tengely-hatalmaknak a Földközi tengeren működő légi és tengeri erői július hónapban a következő veszteségeket okozták az angolszászoknak: Elsüllyesztettek 2 cirkálót, 3 rombolót, 3 tengeralattjárót és 3 kisebb tengeri egységet. Megrongáltak 1 repülőgép-anyahajót, 18 cirkálót, 5 rombolót és egy kisebb egységet. Ugyanezen idő alatt a tengely légi és tengeri erői a Földközi-tengeren elsüllyesztettek 46 ellenséges kereskedelmi hajót, ezek közül 26 hajó összesen 207.000 tonnátartalmu volt, ezenkívül 20 más kisebb kereskedelmi egységet süllyesztettek el. Megrongáltak vagy felgyújtottak továbbá 115 ellenséges kereskedelmi hajót, ezek között volt 33 összesen 191.000 tonnátartalommal. A tengely vadászgépei és légvédelmi tüzérsége július hónapban 6 1/2 ellenséges repülőgépet pusztítottak el a Földközi-tenger térségében.

A RÓMAI RÁDIO TENGERSZETI SZAKÉRTŐJENEK ELŐADÁSA

Róma. (Rador). A római rádió tengerészeti szakértője ismertette azokat az adato-

kat, amelyeket Roosevelt elnök július 29-i beszédében említett a Szicília elleni földközi-tengeri vállalkozással kapcsolatban. A Szicília elleni támadás megkezdéséhez 3000 hajóra volt szükség. Ezek 160.000 embert, 14.000 járművet, 600 páncélost és 1800 ágyút szállítottak. Ha számításta veszik, hogy egy-egy repülőerő az Afrika-Nápoly közötti uton mintegy 5000 liter benzint fogyaszt, elképzelhető, milyen jelentős mennyiségű benzint használnak ebben a hadjáratban. Roosevelt beszédében kijelentette: újabb hasonló hadművelet nem lesz lehetséges addig, amíg ez be nem fejeződik. Az Egyesült Államok elnöke kiemelte azt is, hogy még nagyon távol állnak a szövetségesek a háborút eldöntő céljuktól. A római rádió rávilágított arra a tényre, hogy a háborunak ez a képe az angol-amerikaiak lehetőségéi és tengeri közlekedése között szoros összefüggést szab meg. Másfelől felbecsülhetők azok a veszteségek is, amelyeket az angolszászok az elmúlt hónapban szenvedtek. A német hadvezetőség közlései szerint a német haderők az elmúlt hónapban 94 hajót süllyesztettek el, összesen 246.750 tonnátartalommal.

KÜLÜGYMINISZTEREK TAVIRATVÁLTÁSA. (Tokió). Szigemitsu japán külügyminiszter választott Guariglia olasz külügyminiszter táviratára, aki hivatalát elfoglalva hangoztatta, hogy Olaszország a háborút Japán és Németország oldalán tovább folytatja. A japán külügyminiszter választáviratában kiemelte, hogy Japán megismeri a németek vészi, ha a háborút Olaszország oldalán a háromhatalmi egyezmény értelmében a győzelmes befejezésig folytathatja. (Rador)

SZABADON BOCSÁTOTT LIBERÁLIJAS OLASZ UJSÁGIRÓ. (Róma). Cipriano Fochinatti volt olasz képviselőt és iromert lapszerkesztőt hétfőn szabadlábra helyezték. Fochinatti 17 évi franciaországi száműzetés után néhány hónap előtt fogták el és liberális gondolkodása miatt elzárták. (Rador)

A DIPLOMÁCIAI KAR KUBJISEVBŐL VISSZATÉR MOSZKVA. (Stockholm.) Svéd lapok jelentése szerint Molotov szovjet külügyi népbiztos intézkedésére a külföldi diplomaták, akik két esztendő óta Kujbisevben tartózkodnak, ismét visszatérnek Moszkvába. Száznál több diplomatáról és körülbelül ezer főnyi diplomáciai személyzetről van szó. A diplomaták útköltöztetése különvonatokon történik.

CSANGKAJSEK: ÁLLAMELNÖK (Nanking.) Lin Sen államelnök halálát után a csungkinginai kormány Csangkajsek tábornokot megbízta az államelnöki teendők ellátásával.

UJABB EZER ANGOL RENDŐR PALESZTINÁBAN. (Szmírna.) Palesszina kormánya újabb 1000 angol rendőrt alkalmazott a rendfenntartási intézkedésére fokozására. Az arabok Jaffában gyűlést tartottak és elhatározták, hogy nemzetvédelmi rendőrséget szerveznek. Ennek a feladata lesz eljárm azok ellen, akik potom áron vásárolják össze az arab tulajdont. (DNB.)

CSILÉBEN NEM VOLT KATONAI PUCS. (Buenos Aires.) A Lavoro című esilei ujság szembe fordul azokkal a külföldi híresztelésekkel, amelyek szerint Csilében a kormány ellen irányuló katonai mozgalom volna. Rövid idő előtt valóban négy tábornok vált ki a hadseregből, de ez koránsem jelent patonai pucst, mint azt a külföldön állílják.

AMERIKAI SZENÁTOROK KÖRUTJA ANGLIÁBAN. (Amszterdam.) Az Egyesült Államok főhadiszállásának rádió közli jelentése szerint öt amerikai szenátor Angliába érkezett, hogy ott „ellenőrző körutat tegyen.” (DNE.)

ANGOL UJSÁGIRÓK TÖRÖKORSZÁGI LÁTOGATÁSA. (Ankara.) A török kormány egy nagyobb csoport angol ujságirót hívott meg törökországi látogatásra. A brit ujságirók a megírvást elfogadják. Törökországba való érkezésüknek idejét még nem állapították meg. (Tp.)

KIGYULLADT GÖRÖGORSZÁGBAN EGY SZANATÓRIUM. (Athén.) A Pentelli melletti Pinedeben heves tüzvéssá ütőh lé. Egy szanatóriumot rövid idő alatt körül fogták a lángok. Az olasz hatóságok hozta gyors intézkedések következtében az olasz katonák valamennyi betegét, számszerint kilencvenet kimentették a lángok közül. Megmentették a szanatórium felszerelését is. (Sztani)

A politikai arcvonal

Fontos rendszabályok a mai olasz minisztertanács napirendjén

Róma. (Rador). Ma, augusztus 5-én csüörtökön az olasz kormány tagjai minisztertanácsi ülést tartanak, hogy megvitassák a hozandó fontos rendszabályokat.

AZ OLASZ NAGYKÖVETSEG KÉPVISELŐJE

LAVALLAL TÁRGYALT

Vichy. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Pierre Laval francia miniszterelnök megbeszélést folytatott a párizsi olasz nagykövetség vichy küldöttségének vezetőjével, Cristoforo Fracassi-val. Este Pétaín tábornagyalamfó hosszasan tárgyalt Lavallal.

NEMET ÁLLÁSFOGLALÁS A SEMLEGESEKHEZ INTÉZETT FIGYELMEZTETÉSEK SZEMBEN

Berlin. (Rador). A semleges államok sajtójának visszahatása az angol-amerikai-szovjet jegyzékre, amely azt kérte ezektől az államoktól, hogy a tengelyállamokból való „háborus bűnösöknek” tagadják meg a menedékjogot, arra enged következtetni, — mondják a német fővárosban —, hogy a semleges államok egyik legrégebbi jogukban érte csapás.

Berlinben úgy hiszik, hogy a vitákkal az ellenséges táborban fordulatot igyekeznek elérni a katyni és vinniczi és nem utolsó sorban hamburgi asszonyok és gyermekek ellen viselt háboru kiváltotta viták tekintetében.

Német körökben figyelmeztetnek arra, hogy a hadviselés legelemből szabályainak figyelmen kívül hagyása miatt közvetve vagy közvetlenül felelős személyeket, akik úgy látszik, teljesen elfelejtették a katonai becsület fogalmát, nem felelnek el a számadások lezárástánkn napján.

TÖRÖKORSZÁG NEM TAGADJA MEG A MENEDÉKJOGOT A POLITIKAI MENEKÜLTETEKNEK

Isztanbul. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy Memmen-csovu török külügyminiszter szerdán délelőtt Isztanbulban megbeszélést folytatott a külföldi semleges missziók ve-

zetőivel annak a jegyzéknek az ügyében, amelyben a Szovjet-szövetség kérte, hogy a háboru megindításáért felelős személyeknek a menedékjogot tagadják meg.

Tudni vélik, hogy valószínűség szerint

„Itáliának nincs szüksége a megszabadításra“

Róma. (Rador). A Stefani olasz hírtügnökség jelenti: A Popolo di Roma című lap egyik cikkében megállapítja, hogy nagyon nehéz pontosan felfogni valamely ország belső eseményeit, különösen akkor, ha olyan fontos eseményekről van szó, amilyenek Olaszországban ebben az évben, július 25-én mentek végbe.

Azt hangoztatják mostan is, hogy az olasz népet meg kell szabadítani a fasiszmustól és hogy szüksége van újból való nevelésre, hogy a szabadságot megértse. Azt hiszik azonban, — nyilváníja a Popolo di Roma — hogy

Badoglio a miniszterelnöki teendőkön kívül más miniszteri tárca betöltését nem vállalja

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A minisztertanácsi üléseket az olasz kormány a Viminale-palotában tartja. Ugyanott helyezték el a külügyminisztériumot és a miniszterelnökséget is. Badoglio tábornagy kormányfői minőségben innen irányítja az államügyeket.

Badoglio tábornagy a miniszterelnöki teendőkön kívül semmiféle más minisztérium vezetését nem vette át.

Július 25-től kezdődően az olasz király és császár átvette az összes fegyveres erők főparancsnokságát.

OLASZORSZÁGBAN FELÜLVIZSGÁLJAK A FASISZTA URALOM ALATT SZERZETT VAGYONOK EREDETÉT

Róma. (Rador). Most érvénybelépett rendelettel bizottságot létesítettek, amelynek az lesz a feladata, hogy az illetékes pénzügyi szervek jelentése alapján megvizsgálja azoknak a személyeknek különösen nagy vagyonát, akik 1922 október 22. és 1943 július 24. között köztisztviselőt viseltek,

Törökország válasza nemleges lesz. Ezzel kapcsolatban emlékeztetnek, Törökország hagyományos beállítotára, amely a politikai menekülteknek sohasem tagadta meg a menedék jogát — fejeződik be a jelentés.

ajaposan bebizonyítottuk eddig, hogy a legkisebb mértékben sincs szükségünk az újból való nevelésre bárki részéről is, és még kevésbbé van szükségünk arra, hogy bennünket megszabadítsanak. Amit meg kellett tennünk, ami a magunkkal szemben való kötelességünk volt, azt megtettük. És nem mondhatni, hogy mindezt felülélesen végeztük el, kockázat nélkül, vagy annak a felelősségnek a vállalása nélkül, amely ilyen eseményből származik. Mindezt pontosan meg kell állapítanunk, — fejezi be cikkét a Popolo di Roma.

vagy politikai tevékenységet fejtettek ki. A bizottság elnöke egy magasrangú bíró. A bizottság szükség esetén pénzügyigazgatósági szakértőket is meghallgathat.

A PICCOLO CÍMŰ LAP ITALIA EGYSÉGÉRŐL

Trieszt. (Rador). A Piccolo című olasz lap magyarázatokat fűtven azokhoz a képzeletszerű tájékoztatásokhoz, amelyek az ellenséges hírverés főleg Olaszországgal összefüggően terjeszt, és különösen azokat a hamis híreket, amelyeket a londoni rádió hozott forgalomba Trieszt, Pola és Fiume állítólagos német elfoglalásáról, többek között az írja vezércikkében, hogy a terjesztett hamis hírek egy részét alkotják annak a hazug kísérletezésnek, amely azt a hitet akarja kelteni, hogy a felszígerten végbement események megosztották az olasz nemzetet, holott éppen ellenkezőleg Itália ma egységesebb, mint bármikor volt.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak:

CSAKÁNY BELA dr.
TAKÁTS LAJOS dr.

21

A katonai és polgári ellátási államtitkársághoz érkező jelentések a buzatermesről, az államtitkárságot arra bírták, hogy megváltoztassa azt az előbbi rendelkezését, amely a fehér kenyérré, amely a fehér kenyérré

is kiterjesztette a kimondotta, hogy a fehér kenyér árusítása teljesen szabad. Ezzel kapcsolatosan megtiltotta, hogy Bucurestiben a lukszur-öttermekben, bodegákban és falatozóokban barna kenyéret szolgáltatásnak ki. (Argus, 1943 VIII. 2. 9076. szám.)

Az országos ár-kormánybizottság az élelmiszer-ellenőrzési és kenyérszállítási rendszer kapcsán megállapította a fehér és barna kenyér, valamint a buzadara és korpacsadást (M. O. 1943 VII. 29., 242. számú rendelet) szabályozta a buzának, rozsnak és kukoricának a kereskedelmi márkákban való értékesítését. A kukorica értékesítés a félhivatalos távirati iroda közzé nyilvánított cikkünkben foglaltaktól eltérően nem 15.000 lej, hanem csak 12.000 lej 10 tonnaes vagyonszámú. (M. O. 1943 VII. 29., 240. számú rendelet.)

A fehér és barna liszt ugyanevett fix illetékének összege, amely minden, a malomból elszállított kilogramma barna buza- és rozsra eddig 0.30 lej volt, augusztus 1-én kezdődő hatállyal 1.35 lejre emelkedett; ugyanekkor a fehér buzaliszt illetéke 1.35 lej lett kilogrammonként. Ezen az illetékeken kívül, amely a kenyérré fizetendő forgalmi adót jelent, mind a buzából főrtt fehér és barna, mind a rozsra terhel az 1943 április 1-én életbe lépett úgynevezett egyesített 5.70 százalékos adó (4 százalékos forgalmi adó és 1.70 százalék arányú bányabélyegilleték). A térszaki és kétszeres bányákra továbbra is az általános rendszer szerint rójják le forgalmi adójukat készletmennyeyk után. (M. O. 1943 VII. 30., 446.773. számú rendelet.)

Számtalan augusztus 1-én hatályba lépett életbe a pénzügyminisztérium készítette ama rendelet törvény, amely a fehér buzaliszt és buzadarára pótlilletéket vet ki. A rendelet törvény a kereskedelmi forgalomba került fehér buzaliszt minden kilogrammjára 10.30 lej, a buzadara minden kilogrammjára 10.30 lej, a buzadarára pótlilletéket állapít meg. A pótlilleték csak a kereskedelmi márkákból kikerülő fehér lisztre és buzadarára vonatkozik. (M. O. 1943 VII. 31., 499. számú rendelet törvény.)

Nagy fontossággal bír az a pénzügyminisztérium közlemény is, amely kimondja, hogy a belföldi fogyasztásra szánt buza és rozs adásvételénél a nemzetvédelmi illeték kivétele 10 százalék s éppen ezért csak egy ízben, a gabonának a malomba kerülésekor rovdandó le. Az illetéket a vásárló és semmiesetre sem a termelő fizeti. A pénzügyminisztérium augusztus 15-ig adott haladékot arra, hogy az eddig végzett vásárlásokra az 5 százalék különbözötet a vérv ki egyenlítse. (M. O. 1943. VIII. 2., 504. számú rendelet törvény.)

A kenyérmagvakkal, liszttel és korpával kapcsolatos ismertetett rendelkezések mellett megemlítjük, hogy a nemzetgazdasági minisztérium a földművelésügyi minisztérium javára zárta az összes gyapotmag-mennyiségeket. A készletek birtokosának augusztus 10-ig kell bejelentést tennie az illetékes falusi vagy városi előjáróságban. (M. O. 1943 VII. 29., 77.472. számú rendelet.)

A pénzügyminisztérium új 100, 200, 400, 500, 800 és 1000 lejes címletű 5 százalékos nemzetvédelmi illeték-bélyegek forgalomba hozatalát adta tudtul (M. O. 1943 VII. 28., 474.353. számú rendelet); az országos ár-kormánybizottság pedig bérzsabályozó tevékenysége során a vegyipari (M. O. 1943 VII. 28., 234. számú rendelet), a pékipari (M. O. 1943 VII. 29., 241. számú rendelet), a gumigyári (M. O. 1943 VII. 27., 233. számú rendelet), a robbanóanyaggyártási (M.

Az egészségügyi ellenőrzés évi illetéke

Az egészségügyi hatóságok tudvalevően felszólították az összes kereskedelmi és ipari cégeket, hogy az egészségügyi ellenőrzés fejében kivetendő évi illetékek megállapítása végett a kerületi adóhivatalnál nyújtsák be vallomásukat.

Az illetéket még egy 1936 május 4-én közzétett törvény léptette életbe. Ezzel a törvény 1937-ben országszerte meg is történt. Azóta a törvény feledésbe ment, mert az egészségügyi hatóságok nem voltak képesek az illetékek behajtására.

Az egészségügyi hatóságok felszólítása a gazdasági érdektületeket arra készítette, hogy az egészségügyi minisztériumtól megkérdezzék, vajjon az egészségügyi évi illetékről szóló törvény oly hosszú szünetek után még életben van-e s milyen alapon újítják fel a helyi hatóságok annak intézkedését. A minisztérium az érdeklődésre válaszul közölte, hogy az egészségügyi évi ellenőrzési illetékek behajtását az egészségügyi minisztérium szervezéséről szóló és 1939. november 20-án kihirdetett törvény 88. szakasza továbbra is érvényben tartja, úgy hogy annak érvénye 1937-ben történt alkalmazása óta, egyáltalán nem szűnt meg.

A törvény 1936 szeptember 3-án közzétett végrehajtási utasításának 15. szak-

asza értelmében valamennyi kereskedő és iparos minden év április havában köteles az illetékek kivetése céljából adónyilatkozatot benyújtani. Ennek elmulasztása az évi illeték hivatalból való megállapítását eredményezi. A szabályrendelet 16. szakasza úgy intézkedik, hogy valahányszor févadásból vagy a kivétő közegek mulasztásából kifolyólag az illetékek megállapításánál egyes adatokat nem vettek figyelembe, kiegészítő adózás eszközöndő.

Felelő a kérdés, vajjon az idei nyilatkozattétel alapján az egészségügyi hatóságok csupán az idei évi illetéket állapíthatják-e meg, vagy pedig az eddig be nem szedett illetékek kivetését és behajtását is elrendelhetik-e?

A pénzügyi eljárás intézkedései szerint az elévülési határidő a közhatalóságok által szedhető illetékeknek 5 év.

Altitól az egészségügyi hatóságok az elmaradt illetéket 5 évre visszamenőleg kívánják megállapítani, nem érdektelen tehát, ha közelebből ismertetjük ezt az illetékemet és a vele kapcsolatos tudnivalókat.

AZ ÉVI ILLETÉK NAGYSÁGA

Az 1939. november 30-án közzétett törvény 88. szakasza 2. pontjának meg-

határozása szerint:

a) oly fizetendő, amelyben kicsiny bemi kereskedést folytatnak, az évi illeték a bérérték egy százaléka;

b) irodák, kézműves műhelyek, az öt lóerőnél kisebb gépi erővel dolgozó kisiparok, látványossági termek, fűzők, szállodák, garázsok, bármilyen áru- vagy anyagraktárak vagy ehhez hasonló bérértékük két százalékát kötelesek fizetni.

c) a fogyasztási helyiségek, az ellátással (penzióval) együtt bérbeadott, butorozott szobák, élelmickekkel ellátottságát eszközölő lerakatok, bérértékük három százalékát fizetik.

A gyárak, ipartelepek s bármilyen vállalat, amelynek nincs megállapított bérértéke, az egyenes adó törvény alapján megállapított tiszta jövedelmük egy százalékát kötelesek évi egészségügyi ellenőrzési illeték fejében fizetni.

Az illetékek kivetésében és behajtásában az állami pénzügyi közegek se gédkeznek. A közhöz veti kivetési jegyzék ellen 15 napon belül lehet a felbontást a kivejtés eszköző közegek, jelen esetben tehát; a pénzügyigazgatóság iltató hivatalában benyújtani.

KIKRE VONATKOZIK A TÖRVÉNY

A törvény nem tesz különbséget városi illetve falusi kereskedő vagy iparos között. Vonatkozik az állami egyeduralomra vonatkozó elárúsító üzletekre, tehát a dohánytözsdékre is, továbbá a sorsjegyarusokra, egyzóval mindezekre, akiknek kereskedelmi és ipari tevékenységük folytatásához különleges helyiségre van szükségük.

Ebből az utóbbi meghatározásból arra lehet következtetni, hogy azok az ügynők, akik lakásukban gyakorolják kereskedelmüket, vagy azok az iparosok, akik nem rendelkeznek műhellyel, nem kötelesek az évi egészségügyi ellenőrző illeték fizetésére, miután önálló, külön helyiségük nincsen.

MI ÉRTENDŐ BÉRÉRTÉK ALATT

Az 1936 szeptember 3-án közzétett szabályrendelet 21. szakasza megszabja, hogy a bérérték megállapításakor a vállalat működési helyiségéért fizetett ényleges bért kell alapul venni, miként az a pénzügyigazgatóság által illetékesített bérleti szerződésben vagy más hivatalos aktában szerepel. Ezek hiányában van csak összehasonlítás utján való becslésnek helye.

A bérértékhez hozzászámítandók mindazok a szerződésileg kikötött járulékok, melyek viselése törvényszerűen az ingatlan tulajdonosát illetné, nevezetesen állami és községi adók, a bérlet által végzett, különféle javítások és változtatások, melyek a bérértéket emelik s amelyek a szerződés lejáryakor a tulajdonos birtokában maradnak.

Bérértéknek számít a használatra átengedett berendezés vagy felszerelés fejében fizetett bér s a tulajdonos kezéhez egyéb szolgáltatás fejében fizetett összeg is.

Többféle ágazattal bíró vállalat kérheti egyes ágazatainak külön-külön való megadóztatását, ha azok különböző adók alá esnének.

Uj vállalat létesítésekor az évi díj annak a negyedévnél kezdve napjától kezdve fizetendő, amelyben a vállalat létesült.

Megszűnés esetén a kivétő ki-zegek, tehát az egyenes adók illetéke megállapítási kerületéhez kell bejelenteni, mely a bejelentést követő negyedévi első napjától kezdve törli az egészségügyi ellenőrzési évi díjat.

Az illetékek negyedévi részletekben fizetendők az adóhivatalokban s nagyjában ugyanugy kezelik őket, mint az egyenes adókat.

Műhelyek és üzemek önmaguk számára végzett javítási munkájának forgalmi adója

Ismeretes, hogy az április 1-én módosított forgalmi adótörvény első szakasza a) bekezdésének VI. pontja kimondja, hogy a műhelyek, üzemek és gyárak a másoknak végzett javítási munkán kívül azokra a javításokra is kötelesek forgalmi adót fizetni, amelyeket önmaguk számára csinálnak, ha ötnél több szakmunkást vagy segédet foglalkoztatnak.

Tekintettel arra, hogy a törvény szövege minden közelebbi meghatározás nélkül, egyszerűen csak javításról tesz említést, mind az ellenőrző pénzügyi közegek, mind pedig az érdektelt adózók körében tájékoztatásnak uralkodott ebben a kérdésben. A pénzügyminisztérium ezért most tájékoztatásul a pénzügyi szervekhez intézett körrendeletében világosan körvonalozta a műhelyek, üzemek és gyárak önmaguk számára végzett javítási munkájának fogalmát.

A körrendelet három csoportot állít fel.

1. ÜZEMBENTARTÁSI MUNKA.

Ezt a munkát olyan személyek végzik, akik az illető műhely, üzem vagy gyár természetében nem vesznek részt, munkakörök pedig valamely berendezés működésének biztosítására szorítottak. Ilyenek, amint a pénzügyminisztérium rendelete a többi között megemlíti, az erőmű-központok gépkezelői, olajozói, a gőzkazánok fűtői stb. és a gépkocsivezetők.

A felsorolt és más hasonló természetű munkát végző személyek munkájára nézve a rendelet világosan megállapítja, hogy a forgalmi adótörvény értelmében nem tekinthető javításnak s így az adó nem terheli.

2. KARBANTARTÁSI MUNKA.

Ezt szakmunkások és segédek végzik s feladatuk a szerszámok, erőfejlesztő gépek, gőzkazánok, munka-gépek,

viz-, gáz-, csatornázási és villanyüzemek berendezésének, továbbá a járműveknek akár bizonyos időközönként való, akár alkalmasszerűen történő felülvizsgálása.

A karbantartási munka célja, hogy a szerszámoknak, gépeknek, berendezéseknek és járműveknek a szokásos vagy véletlen utján történő elhasználódását, illetve rongálódását (például csőrepedés, egy szerszám elpörése stb.) megszüntesse. A helyreállítási munka értékének a javított szerszám, gép vagy berendezés értékének 10 százalékát nem szabad meghaladnia.

Forgalmi adó ez után a munka után sem fizetendő.

3. JAVÍTÁSI MUNKA SZOROSAN VETT ÉRTELMEBEN

Szorosan vett javítási munka alatt — amely után a forgalmi adót le kell róni — a rendelet valamely szerszám, gép, berendezés és jármű egy vagy több alkotórészének véletlen, illetve elhasználódás miatt való pótlását érti s e munka a megjavított tárgy értékének 10 százalékánál jobbe kerül.

Például, egy csavarnak törés vagy elhasználódás miatt való kicserélése karbantartási munka, de ha ugyanez a csavar a gép egyik fontos alkotórészéből származik, illetve odakerül s az új csavar visszahelyezési munkája a gép értékének 10 százalékát meghaladja, akkor már szorosán vett javítási munkának számít.

A szorosán vett javítási munka forgalmi adókulcsa 12 százalék. Az adó kiszámításának alapjául a munka és felhasznált anyag együttes értéke szolgál. Ha a felhasznált anyagot (alkatrészt) a kereskedésben vásárolták, ahol egy ízben már lerótták az után a forgalmi adót, akkor ebben az esetben kizárólag a munka értéke adózik. (P. J.)

O. 1943 VII. 31., 243. számú rendelet) és malomipari munkások (M. O. 1943 VII. 29., 239. számú rendelet) részére léptetett életbe legalacsonyabb és legmagasabb színvonalon rögzített munkabért. Megszabta az ár-kormánybizottság a zöld selyembő árát is: 500 lej, 30 lej és 40 lej kilogrammonként minőség szerint (M. O. 1943 VII.

27., 231. számú rendelet.) A félhivatalos távirati iroda azt adta hírül, hogy a katonák és magánosok küldött levelek és levelezőlapok, továbbá a hatóságok valamennyi postal küldeményének kivételével minden ajánlott küldeményre 4 lej pótlót számít a posta.

A Déli Hírlap gazdasági és jogi ügyelője

**A nem igazolt vállalati költségek
tőkekamatadója**

Mint tudvalevő, az adótörvény 33. szakaszának új 9-ik bekezdése úgy intézkedik, hogy azok az elkönyvelt vállalati költségek, amelyekről az érvényben lévő törvények és a kereskedelmi szokás alapján igazoló okmányoknak kellene lenniük, de ilyen róliuk a vállalat felmutatni nem tud, ötven százalék erejéig 33 százalék tőkekamatadó alá esnek.

Egy újabb miniszteri magyarázat (1943 április 30-án kelt 251.369 szám alatti) kiemeli, hogy a tőkekamatadó kivétele esetében a nem igazolt költségek, mint a nyers jövedelemből le nem vonható tétel, változatlanul az adóalapoz csatlakozó.

A rendelet mindamellett hangsúlyozza, hogy nem lehet igazoló okmány elküldését követően oly esetekben, amikor ezt a költség természete kizárja. Például villamos költséget bérlet hiányában, társaskocsival történő utazást, kisebb kocsitaxikat, közhatóságokhoz intézett kérvények illetékeit, levelezési költségeket és más hasonló kiadásokat, ahol lehetetlen az igazoló irat megszerzése.

A miniszteri rendelet úgy intézkedik, hogy ezekben az esetekben mérlegelni kell, vajon ezek a költségek valóban

szükségesek-e a vállalat folytatásához, arányban állanak-e forgalmával. Ha igen, úgy el kell ismerni levonásuk jogosultságát a nyers jövedelemből és semmiféleképpen se lehet azok közé a költségek közé sorozni, amelyek után 50 százalékos tőkekamatadót kellene fizetni.

A rendelet kiemeli, hogy az el nem ismert költségek ötven százaléka után kivett tőkekamatadót a kivételről számított 30 napon belül kell megfizetni. Aki ezt a határidőt elmulasztja, a kivett tőkekamatadót kétszeresét köteles büntetés fejében megfizetni.

Mindazonáltal, ha az adózó a határidő lejárta után önmaga jelenkezik az adó befizetésére, mielőtt még bírósági ítéletet hoztak volna, bíróság nélkül, a következő többlettel fizetheti be a tőkekamatadót (az adótörvény 66. szakasza).

- 1 havi késésért 3 százalék.
- 1-3 hónapig terjedő késésért 6 százalék.
- 3 hónapot meghaladó késésért 10 százalék.

Ha a tőkekamatadót az egyenes adókiegészítési jegyzőkönyvben jogtalanul elapították meg, úgy nincs egyéb jogorvoslati út, mint a bírósági ítélettel megfellebbezés.

Kérdésezen — mi felelünk

M. S. ARAD. Kérdésére maga a forgalmi adótörvény első szakasza a) bekezdésének III. pontja válaszol, amennyiben a termékértéknek forgalmi adója alá helyezi azt a terméket, amelyet mások számára azok anyagából állítottak elő. Ugyanezt mondja részletesebben az 1943 április 1-én 441.001. számú pénzügyminiszteri körrendelet is. Tehát a mások papírján nyomott nyomdai termék teljes értéke után kell fel számítani a forgalmi adót, tekintet nélkül arra, hogy a papíra előállításakor, a forgalmi adót egyben már megfizették. A törvény elve az, hogy valahányszor valamilyen anyag módosuláson megy keresztül, a forgalmiadó a teljes forgalmi érték szerint új-ból jár. Ha nyomás után a termék doboz-gyárba kerül, úgy az elkészült doboz teljes értéke után kell a dobozgyárnak a forgalmi adót felszámítani és számlába állítani. Mindez annak ellenére, hogy a nyomott papírananyagot a rendelő hozta s a forgalmi adót az értéknek megfelelően többször lerótták.

SZ. F. SEPREUS-SEPRÓS. A falusi kereskedőnek mindenekelőtt egységes ellenőrző könyvvel (registru unic de control) kell rendelkeznie. Ha 100.000 lej adóalapon alól lévő jövedelem után fizet adót, egy különleges lajstrom (registru special) nevű üzleti könyv és tegyubbab egy, a bíróság által láttamozott pénztárkönyv (registru de cassa) vezetésére is kötelezett. Ha 100.000 lejt felül van az adóalapja, akkor a láttamozott pénztárkönyvön kívül felhelyezett leltárkönyvet (registru inventar) és napló-könyvet (registru jurnal) is kell vezetnie.

A. G. ARAD. A július 11-én életbe lépett nyugdíjtörvény 11. szakasza kimondja, hogy amennyiben a házasságkötés idején a férj már nyugdíjban volt, devegye csak abban az esetben igényelhet nyugdíjat, ha a házasság legalább 10 évet tartott.

D. F. TIMISOARA-TEMESVÁR. A módosított betegségnyelző törvény értelmében a nyelvelési osztályban a havi járuléka 1100 lej.

K. I. BRÁSOV-BRASSÓ. A munkügyi minisztérium közölte, hogy az idén a mun-

kások és tisztviselők pihenő-szabadsága természetben is kiadható s csak a katonai vezetés alatt működő vállalatokban kötelező a szabadság idejének pénzben való megváltása.

Határidő napló

AUGUSZTUS 10:

Forgalmi adó havonta eddig a napig befizetendő.
Őcskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendő.
Két kilógrammnál nagyobb színes őcskafém készletek havi bejelentése.
Állattenyésztők, borkészítő műhelyek és vállalatok, vágóhidak havonta eddig a napig kötelesek jelentést tenni a falu-si vagy városi előjáráságon az előző havi sertés-, ló- és marhaszarufélékről.
Kereskedelmi könyvek vezetésére kötelezett kereskedő, aki mezőgazdasági terméket vásárol a termelőtől, a vásárlást követő hónap tizedik napjáig láttamozás útján rója le az egyszázalékos aránylagos illetéket és a bélyegítvény megszerzésre adás-vételi bélyegilletéket.
A zárolt gyapogmag-készletek bejelentése az illetékes városi vagy falusi előjáráságon.

AUGUSZTUS 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletéről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.
Készítőipari előállító gyárak és műhelyek bejelentik az ORAP-nak az előző 15 nap alatt készített cipők mennyiségét.
A pénzügyi év második negyedére esedékes egyenes adóknak kedvezményvel való kiegyenlítése lejár.
Amennyiben a gabona adásvételére esedékes, egyben lerovandó 10 százalékos nemzetvédelmi illetékből az eddig végezett gabonavásárláskor csak 5 százalékot egyenlítették ki, a másik 5 százalékot eddig a napig fizethető be a pénzügyigazgatáságon.

Aug. 6, péntek
R. k.: Ur színvált.
Protestáns: Berta
Ort.: Ur színvált.

Napkefje: 2 6 43 p
Nappny.: 19 6 26 p
A nappal hossza: 14 óra és 45 perc.

A Déli Hírlap megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket kivéve napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Flata Bradana 2. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 200 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-hivatalban, Maffia-utca 6. Telefon: 17-11.

— **Gazdasszony-képző tanfolyam egy Prahova-megyei községben.** (Bucuresti.) Anjonescu Ion (abornagy-állam-vezető kivánságára a Prahova megyei Paulesti községben gazdasszony-képző tanfolyam létesült. A tanfolyamon résztvevő leányok utbaigazítást adnak a környékbeli falvak gazdasszonyainak, elsősorban a hadbavonult férfiak feleségének. A tanfolyam menetére az állam-vezető hitvese felügyel. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása vasárnap ment végbe.

— **Szabad a korpa eladása.** (Bucuresti.) A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli, hogy a kereskedelmi nyersanyagul használtó vállalatok feldolgozásából származó korpa belföldi fogyasztásra való eladása szabad. (Rador.)

— **Tartsuk meg komolyan a légvédelmi intézkedéseket!**

— **Javító és felvételi vizsgák az alba-iuliai-gyulafehérvári katolikus leány-gimnáziumban.** Az alba-iuliai-gyulafehérvári róm. katolikus leánygimnáziumban a javító vizsgákat augusztus 28-án, a felvételi vizsgákat pedig augusztus 30-án tartják meg. Augusztus 31-én az internátusban lakó növendékeknek egyült kell lenniük. A tanítás szeptember 1-én kezdődik.

— **MÉGIS MEGHOSSZABBITOR-TAK A 10 ÉS 20 LEJES RÉZPÉNZEK ÉRVÉNYE.** (Bucuresti.) A pénzügy-minisztériumba érkezett igen sok kérelem teljesítésüül — mint a Rador jelenté-
— a rézből vert 10 és 20 lejes érmék forgalmi érvényét kivételesen augusztus 20-ig meghosszabbították. A pénzügy-minisztérium hangsúlyozza, hogy újabb határidőt semmilyen körülmények között nem fog engedélyezni. Közli még a minisztérium, hogy a rézből vert 5 lejes érmék forgalma augusztus 31-én jár le. A forgalomból való kivonás megkönnyítésére a minisztérium léri a közönséget, hogy a vasutnál, postánál, dohány-tözsédekben lehetőleg a kivonás alatt lévő érmékkel fizessen. Az említett intézmények a hozzájuk került rézpénzeket nem hozzák újból forgalomba. Szeptember 1-től 30-ig az 5 lejes, 10 lejes, és 20 lejes rézpénzeket adófizetésre fogadják el.

— **Két fiu a Muresba fulladt.** Buela Ion 18 éves Apateu-Apáti községből való leány fürdés közben belefulladt a Mures-Maros vizébe. Holttestét Satumare-Temes-nagyfalu közelében fogták ki a vízből. Ugyanevak a Muresba fulladt Sina Traian 16 éves periami-perjámosi pékinas.

— **Semmit sem tudott a második világ-háborúról.** Érdekes hírről számol be a Frankfurter Zeitung című német lap. Londoni jelentés szerint most halt meg Daisy Pless hercegnő, a német Pless herceg egykori. 1922-ben elvált, brit származású felesége Angliában. A hercegnő évek óta betegkedett és teljesen visszavonult a világtól. Ujságot nem olvasott, rádiót nem hallgatott s magánossága oly tökéletes volt, hogy most bekövetkezett haláláig sem szerzett tudomást az immár négy éve tartó háborúról.

— **Szemevilága nélkül nem akar élni.** Sara Ioan 97 éves stamoraromani-felsőszármagorai lakos felakasztotta magát. A kótel azonban, amellyel tettét elkövette, elszakadt, az idős ember a földre zuhant és oly súlyosan sérült meg a fején, hogy sebébe belehalt. A csendőrség megállapította, hogy Sara Ioan az utóbbi időben csaknem teljesen elvesztette szemévelágát és mint vak nem akar élni.

— **A TIMISOARA-TEMESVÁRI VÁROSI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TANÁROS RENDKÍVÜLI ÜLÉSE.** Timisoara-Temesvár városának együttműködési tanácsa szombaton, augusztus 7-én délelőtt 12 órakor rendkívüli, teljes ülést tart. Napirenden a lemondott Pop Eugen főpolgármester helyébe kinevezendő főpolgármester kijelölése szerepel.

— **Hallgatás, egység, munka! Ezek a győzelem eszközei.**

— **„Varázsló” cigányasszonyt tartóztattak le.** A timisoara-temesvári rendőrség egy család cigányasszonyt fogott el. Feroca Elisabeta, akit Boc Milica néven is szerez, Andris Elena József-rosi lakostól 22.000 lej értékű ruhanevelést ki. Andris Elenának eltűnt a fia és minden jel arra mutat, hogy meghalt. A cigányasszony erre kártyát vetett Andris Elenának és azzal biztatta, hogy a fia él. Vállalkozott ugyanakkor arra is, hogy megtudja felőle egyetmást — a varázslat útján. Ehhez azonban az eltűntnek ruháira van szüksége, amit meg is kapott. Andris Elena egy idő múlva rájött, hogy a cigányasszony megalja és erre feljelentést tett elene.

Keresünk

lehetőleg azonnali belépésre, teljesen kifogástalan, a 3 nyelvet beszélő, gyors és gépiró-levél-törtető, ki a könyvelésben is jártas. Cim a timisoara-i kiadóhivatalban.

— **Mozik műsora.** Augusztus 5, csütörtök: Arad: dr. Dick (Marasesti-utca 1), dr. Kárpáti (a villamos állomásán szemben). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertati-tér), Gyár- város: dr. Keller István (3 August-utca), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremiel. — Augusztus 6, péntek: Sibiu-Nagy-szeben: Fabritin G. (Telefon 199.)

— **Ügyletes gyógyszerárak.** Augusztus 5, csütörtök: Arad: dr. Dick (Marasesti-utca 1), dr. Kárpáti (a villamos állomásán szemben). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertati-tér), Gyár- város: dr. Keller István (3 August-utca), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremiel. — Augusztus 6, péntek: Sibiu-Nagy-szeben: Fabritin G. (Telefon 199.)

KEDVES VENDEG

— **Holnapra meghívom ebédre, Ke-sege ur.**
— **Jaj, kérem, — nem lehet holnap-után?**

— **Miért, holnapra ki hívta meg?**
— **A kedves neje...**

FINOM EMBER
— **Nagyon nyikorog a cipő! Ugy-látszik, nem fizedett ki.**
— **Ne beszélj hangosan, különben a ruhám is nyikorogni kezd.**

BUZIAS-FURDO

Biztos gyógyhatás: szív- és vérkeringési zavarok, női betegségek stb. esetében. — Elsőrangú szállodák — Kitűnő éttermek. — Olcsó árak. — Szórakozás. — Katonazene.

50 százalékos utazási kedvezmény a C.F.R. vonalain. — Összekötötték Lucoi és Timisoara felől. — Földőigazgatóság — Officiu Local de Cură și Turism.

Bátogatás a szabóműhelyben

Az udvarra néző világos szabóműhelyben leülök a nagy varrógép elé. Velem szemben több a szobalevegőtől sápadt arcú férfi ül. Nyakukban lóg a százötven centiméteres mérőszalag, kezük ügyében hatalmas olló. A szabómestert, barátságos beszélgetésre kérem. Olvasott ember, azért így kezdi a beszélgetést:

— A levegő madarait és a mezők liljomsait az Isten ruházza, de a férfiakat a szabó.

Gondolkozik egy pillanatra, aztán folytatja:

— Régen, még az első világháború előtt, valóban így volt. Bejött a megrendelő,

elje tettük a mintakönyvet

és kiválasztotta magának a posztót, amely vagy raktáron volt, vagy pedig néhány óra alatt meg lehetett kapni a szabóanyagkereskedőtől. De ez az idő már elmúlt. Most a megrendelőnek magának kell a szövetet megszereznie. Elhossa a szabóhoz megvárására. Ha a megrendelő régen adós maradt és nem fizeti, a szabó nemcsak a munkadíját siratja, hanem a posztó árát is; ma bizony a munkadíjjal sem lehet adós maradnia, mert addig nem adjuk ki a kész ruhát, amíg a rendelő nem fizet, — teszi hozzá mosolyogva, — már pedig a rendelő akárhogyan előteremt a varratási díjat, mert nem boldog veszni hagyni a posztóba fektetett pénzt.

A mester, akivel a beszélgetést folytatam,

42 éve működik a szakmában

Jónéhányszor tudná körülfontni az egész földgömböt azzal a rengeteg cérnával, amelyet már felhasználott. Elmondja, hogy az ő idejében az inas a mestertől tanoncágának négy éve alatt lakást nem kapott, csupán ételt és ruhát. Nem kell új ruhára gondolni, mert a mester levett ruhájáról volt csak szó. Ezt magának az inasnak kellett a maga részére átalakítania. A mai szabóinas 3 évig tanul. A tanoncotthonban lakik és ennek díját a mesternek kell fizetnie. Csinálhat magának ruhát is az inas, ha borszetakarit; a megrendelőktől kapott borszetelőkötő anyagot, hogy fussa szövetre.

A munkabér régen és most

— Amikor felszabadultam annak idején, — emlékezik vissza fiatal korára, — először falusi szabóeszménél voltam segéd. Fizetésem teljes ellátás volt és heti 3 korona. Nemsokára bejöttem a városba ahol darabszámra kezdtem dolgozni és megkerestem heti 20—24 koronát. Ez biztos létalap volt, megnöveltem.

Erdeklődöm a mostani szabóságok keresete felől. A jelen háború előtt a szabóság 950—1000 lej kereset lehetett. Ma az elsőrangú önálló munkás órabéré 65—80, a másodrangú 60—75, a nem önálló dolgozó segédmunkásé 30—35—40 lej.

— Van-e sok munka? — kérdelem. — Ugy látszik, mintha sok volna, — mondja a fejét ingatva — de csak azért fész, egy a dolog, mert sok szabómunkás bevonult, és kevés az itthon maradt segédnek száma. A megfoglyatkozott munkaerő számára elég a munka, azaz meggyárja. Ha minden szabómunkás idehaza volna akkor talán soknak sem is jutna munka.

Manapság ugyanis az emberek átlag kevés új ruhát csinálnak. Drága a szövet. Olyan szövet, amelynek métere csak 6000 lej, nem sokat ér.

A jobb szövet ára

8000 lejné: kezdődik méterenként, de dolgoznak ma 12.000—15.000, sőt 20.000 lejes szövetekkel is. Még az ugynevezett kisemberek is 6000—7000 lejes szövetből kénytelenek ruhát csináltatni, de

Tihencs

HALADUNK

Írta: LÖRINCZ MIKLÓS

Százegynéhány évvel ezelőt postakocsi dögött az országuton. A bakon nagybajuszos kocsis szitkozódott és hajszolta, süri ostopattogtatással, a fáradt lovakat.

Lassan esteledett.

A postakocsiban egy fiatal férfi és egy fiatal nő utazott. A leboruló est homályában a férfi odasimult a nőhöz.

— Szeretsz?

— Nagyon!

— Erzsi!

— Imre!

— !!!

Es ajkuk forró szerelmes csókba forrt össze.

II.

Aztán jött a grózhajó.

Komoly tudósok azon vitakoztak, hogy az a bizonyos vizimalomkerék, aminek a hajót előre kell majd vinnie, hiába hajtja a gőzgép, egyhelyben fogja paskolni a vizet.

Kár tehát a munkáért. Hajó csak úgy haladhat előre a vizen, ha vítorla vagy evező hajtja.

A hajó mégis elkészült és az a bizonyos kerék úgy hajtotta előre, mint a parancsolat.

Az első hajó ment... ment...

Lassan esteledett.

A hajón egy fiatal férfi és egy fiatal nő utazott.

A leboruló est homályában a férfi odasimult a nőhöz.

— Szeretsz?

— Nagyon!

— Erzsi!

— Imre!

— !!!

Es ajkuk forró szerelmes csókba forrt össze.

III.

Aztán jött a vonat.

Óriási viták előzték meg.

— Micsoda? Husz kilométert akartok vele óránként megtenni?! Örültek! Az emberi szervezet nem fogja tudni elviselni ezt az eszevesztet száguldást.

Kár tehát a munkáért.

Es a vonat mégis elindult.

Szépen, lassan száguldott... száguldott a síneken.

Lassan esteledett.

A vonaton egy fiatal férfi és egy fiatal nő utazott.

A leboruló est homályában a férfi odasimult a nőhöz.

— Szeretsz?

— Nagyon!

— Erzsi!

— Imre!

— !!!

Es ajkuk forró szerelmes csókba forrt össze.

IV.

Jött az autó. Az első előtt vöröszászlós embernek kellett szaladnia, hogy a békés járókelőkben kárt ne tehessen az ördögös masina.

A járókelők fejcsóválva tértek ki a vöröszászlós ember éktelen kiáltásával a furcsa, magahajtója kocsii elől.

Az autó ment... ment az utcákon.

Lassan esteledett.

Az autóban egy fiatal férfi és egy fiatal nő utazott.

A leboruló est homályában a férfi odasimult a nőhöz.

— Szeretsz?

— Nagyon!

— Erzsi!

— Imre!

— !!!

Es ajkuk forró szerelmes csókba forrt össze.

V.

Végül jött a repülőgép.

Az ember legyőzte földműködöttségét és diadalmasan felszáryalt a felhők felé.

A repülőgép óránként többszáz kilométeres sebességgel suhan el városok, hegyek, folyók fölött.

Lassan esteledett.

A repülőgépen egy fiatal férfi és egy fiatal nő utazott.

A leboruló est homályában a férfi odasimult a nőhöz.

— Szeretsz?

— Nagyon!

— Erzsi!

— Imre!

— !!!

Es ajkuk forró szerelmes csókba forrt össze.

VI.

Hát nem gyönyörül ez a haladás?

Olyan az egész, mint egy álom. A postakocsiól — a repülőgépig.

Es mindez alig száz év alatt.

De ezzel az Erzsivel meg az Imrével borzasztó ez a dolog.

Ök ugyanot tartanak ma is, ahol a postakocsi idejében tartottak.

A kenyér forgalombahozatalának módja

Bucuresti. (Rador.) A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli, hogy a pékeknek a kenyeret a forgalomba hozatal előtt, ha órával kell a kemencéből kivenniük. A pékek kötelesek 20 százalékkal több barna kenyeret sütni, mint amennyit kenyérjegy ellenében kiszolgálnak. A barna kenyér árusítása reggel fél hat órától fél 11 óráig, a fehér kenyér 11 órától délután 3 óráig tart. Délutá 3 óra után mind a barna, mind a fehér kenyér árusítható.

— Koszorúmegváltások. A Magyar Népközösség bányai igazgatója elnökének, Martzy Mihálynak, emlékeztetőre a diáksegélyre koszorúmegváltás címén a következő adományok folytak be: a Déli Hírlap kiadói hivatalában Martzy Haini (Arad) 2000 a népközösségi irodában L. Gy. 1000 lej.

— Csak falvakba vigyék a gyermekeket a bombázás elől.

— Vingai szabotázsügyek. A vingai járásbírósal Julius hónapban 4 itelelet hozott szabotázsügyben, 3 esetben 1500-tól 5000 lejig terjedő pénzbüntést röt ki, egy esetben pedig 2 hav munkatáborba való utalást rendelt el.

— A fürdés áldozata. Radu Liviu 15 éves secusigiu-székesuti fiú fürdés közben belefulladt a Marosba.

— Felgyújtotta haragosa szénáját. A bányási Voiteg-Veje községben kigyulladt Cioban Valeriu gazdálkodó szénája és a lángok marpaléka lett. A csendőrség megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Dan Teodor községnél lakos nemrég összeveszett Ciobannal és az utóbbi meg is verte. Dan még akkoriban megfenyegette ellenfelét, hogy leszúrja, vagy olyan szelles időben gyújtja fel a szénáját, hogy az elpusztul. A gyújtogató letartóztaták és ekkor bevalloja, hogy tettét bosszúból követte el.

SPORT

BUCURESTI GALATI OKÖLVIVOK VASARNAP TIMISOARA-TEMESVAROTI A CHINEZUL-CAMT LEGJOBBJAIVAL MERKOZNEK

Rövid nyári szünet után Timisoara-Temesvár ökölvívást szerető közönségének ismét érdekes küzdelmekben lesz része. Ez alkalommal több bucaresti és néhány galati versenyző lesz a Chinezul-CAMT és a CFR öklözők ellenfele. Az eddigi tervek szerint a következő párok lépnek majd szoritóba:

Ghenea (CFR Galati)—Negru (CFR Tim.), Georgescu (CFR Bucuresti)—Kovalik (Chinezul-CAMT), Pitu orsz. bajnok (Bucuresti)—Marin (CFR Tim.), Sangiorzan (Rogifer, Buc.)—Zambory (Chinezul-CAMT), Jelesneac (CFR, Galati)—Weisz (CFR, Tim., Jonescu (Bucuresti)—Germán (Chin.-CAMT), Zainea (Box Sport, Bucuresti)—Marja (Chinezul-CAMT), Rosca (Rogifer, Buc.)—Asteanu (CFR, Tim.), Fiorescu (Tirul, Buc.)—Bretoiu (CFR, Tim.), Marinescu (CFR, Galati)—Varlan (Chinezul-CAMT), Dumitrescu (CFR, Buc.)—Cocos (CFR, Tim.)

Az érdeklődéssel várt küzdelmeket vasárnap délelőtti pontosan tíz órai kezdettel tartják a gyárvárosi Apollo-mező kerthelyiségében. A jegyelvétel a szokásos helyeken már megkezdődött. Pénzárnyítás reggel 8 órakor.

Ifjusági rostamérkőzés esüitorásá délután a Banatul-pályán. Ma délután 5 órakor a Banatul-pályán a szövetség ifjusági rostamérkőzést rendez, amelyre a kielőtt játékosok feltétlen megjelenését kéri. A Chinezul-CAMT-ből Androvics neve szerepel a válogatott jelöltek között.

Modell-kalanok kalapkellékek és tempok nagy raktára

Salon „PARIS”

Timisoara, II, 3 August u. 23.

Rádió

AUGUSZTUS 7, SZOMBAT

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14. Hírek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Könnyű zene. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Fuvó-zenekar. 17.30 Zene; egyveleg. 18. Felolvasás. 18.15 Hangverseny. 19. Hírek németül. 19.15 Két zongorás hangverseny. 19.45 Hírek. 20. Jogi tanácsadó. 20.15 Enek. 20.40 Előadás. 21. Zenekar. 22. Hírek, sport. 22.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Szórakoztató zene. 13 Zenekar. 13.30 Hírek. 13.45 Zenekar. 14. Román zene. 19.15 Szerenádok. 20.15 Olasz és román indulók. 20.30 Vonós zene. 21. Hírek. 21.15 Zenekar.

BUDAPEST I.: 6.45 Torna, hírek, zene. 10. Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Hanglemez. 11.40 Előadás. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14. Szalónzenekar. 14.30 Hírek. 15. Zenekar. 15.30 Balatoni víz. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, magyarul. 17. Tarka zene. 18. Nyirő József csevegése. 18.15 Enek. 18.30 Hangképek innen-onnan. 18.50 Hírek. 19. Madarakról szóló dalok. 20.30 Elbeszélés. 21. Népdalok. 21.40 Hírek. 22. Filmdalok. 23. Táncegyüttes. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 16.15 Táncczene. 18.30 Mezőgazdasági előadás. 19. Hangverseny közvetítése. 179. szám

alaposan kell rája vigyázniok, nehogy hamar elnyíjjék és nagyon gyorsan kiféjensitsek. Egy öltözet ruha munkadíja — a fazon — 6000 lejné kezdődik. Azért külvárosi kisserzők 3000—4000 lejért is varrnak ruhát. Egy rend ruha elkész-

tésére 46—48 óra szükséges. Tehát a 80 lejes órabéri segéd 3840 lej munkabért kap érte a többi a mesteré. A maradékból kell fedeznie kiadásait és kell megélnie családjával együtt, ami elfogadható megélhetést jelent.

Apróhirdetések

LERDIK szuper-rádió eladó. Arad, Domnita Balasa-u. 169. (5302)

HÁZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétele, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség Arad. Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

VILAGOSSZÍNŰ hálószoza Mureselen eladó, Avram Iancu-utca 4 szám alatt. (1320)

GYERMEKJÁRÓKA eladó. Arad, Numa Pompiliu-utca 11 szám. (1321)

VENNÉK kisebb szőlőt. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1322)

HORVÁTH-SZALLODA Arad, alkalmaz azonnalra idősebb takarítónót. (1323)

RENDELETNEK megfelelő nő. ki háztartáshoz és ápoláshoz ért, idősebb házaspárnál vagy egyedülálló személynél elhelyezkedne. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1324)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 óra. TELEFON 38-95. Este a kertben.
Magaviseletből elégtelen
 Az új sztár: **Vera Bergmann és Vittorio de Sica.**

FRANCIA munkára önálló varrónőket és kézilányokat alkalmazok állandó munkára, jó fizetéssel. Arad, Regele Ferdinand-körút 5. szám, Pöltzl. (185)

TÖKÉLETES férifelhéremű varrónőt, havi fizetéssel, valamint 2 román tanulóleányt alkalmazunk. Arad, Metianu-utca 2, Vulpe & Breuer. (186)

SZAKKÉPZETT molnárt vagy molnársegédet mielőbbi belépésre alkalmaz: Borosmalom. Tinca-Tenke, Bihor-megye. (1340)

NAGY SINGER-varrógép eladó. Arad, Mincei-utca 15. Danciu. (1341)

4 plusz 1 TELEFUNKEN szuper-rádió eladó. Arad, Gen. Coanda-u. 33. Megtekinthető d. u. 2-8 között. (1345)

VÁLASZTEKOSAN butorozott, különböző méretű szoba, külön bejáratú a fürdőszobába, Timișoara, a Coronini-tér mellett, augusztus 15-re, egy személynek kiadó. Távbeszélő 24-78. (5969)

KOMOLY leányt vagy asszonyt mindenekelint azonnal felfogadnak. Timișoara IV., Mircea Voda-u. 8. (5968)

KOMOLY nőt keresünk könnyebb munkához, aki beteg ápolásához ért. Timișoara, I. Eugen de Savoia-u. 7, II. em., 18. Távbeszélő 29-48. (5967)

ÉRTEKES, stílusos ebédlő, gyönyörű hálószoba, kombinált szoba, korszerű konyha, jégszekrények, varrógépek, szőnyegek, kékpek, stb. Gáborménál. Timișoara III., T. Ci-pariu-u. 5, a Mária-szobor közelében. (5965)

NAGY, asztali takaréktűzhely kifőzdés részére, barokk szekrény, bőr-butorzat, (gar-nitúra) és férfi-télikabát sürgősen eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 53, 6. ajtó. (5977)

JÓ HÁZBÓL való fiút tanoncnak felfogadnak. Cim: Albu-cukrászda, Timișoara IV., Külti-tér. (4263)

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt (kerdő is lehet) felfogadnak azonnal. Cim: Bodega Susana, Timișoara I., Regina Maria-körút 5. (4262)

HÁZMESTERPART felfogadnak. Timișoara I., 10 Mai-utca 1. Újbold jelentkezni a III. emeleten. (5828)

BEJÁRÓNŐ állást keres idősebb nő. Timișoara III., Str. Rusu Sijianu 20.

TISZTVISELŐ, román, magyar, német nyelvtudással, valamint bank-, kereskedelmi és ügyvédi-irodai gyakorlattal bíró, bármilyen állást keres. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a timișoara kiadóhivatalba kér. (5953)

ELADÓ középtermetre való, alig használt vacsorakabát (szmoking) és kitűnő állapotban lévő, 33-as női cipő és női ruha Timișoara II., 3 August-u. 15, 6. ajtó. (5952)

FIATAL cipészsegédet azonnal felfogadnak jó fizetéssel. Ugyanott felfogadnak fiatal munkásfiút is. Cim: Diósy cipőüzeme, Timișoara II., Prota Gheorghevi-ciu 7. (5951)

NŐI KERÉKPÁR, majdnem új, Diamant-gyártmány, fehér ballon-gumikkal felszerelt, eladó. Megtekinthető csak délután 6-8-ig. Cim a timișoara kiadóban. (5947)

KORSZERŰ ebédlő, állólámpa kettős asztalkával, dohányzó asztal kettős lappal, valamint virágállvány eladó. Mind díofurni-ros, fényezett, kifogástalan állapotban lévő. Cim a timișoara kiadóban. (5944)

MOLY és bolha ellen a „Dimop”-por a legbiztosabb irtószert. Kapható illatszerterekben, fűszer- és festékkülfeltekben. T. érdeklődők és vevők részére használati utasításként megjegyezzük, hogy a „Dimop” csomagot felbontatlanul kell használni. (6010)

PERZSA összekötő-szőnyegek eladó. Cim a timișoara kiadóban. (5943)

RAKTAR részére alkalmas 4x5 méteres mélyszintű (szuterén) helyiség a General Moșoiu-utcában kiadó azonnalra. Ugyanott még egy helyiség kiadó szeptember 1-re. Telefon 17-95, Timișoara. (4255)

AROKERT ARAD Tel. 24 45
Ma. A NAGY SZERELEM
 A legbájosabb színésznővel **Zarah Leanderrel, Victor Staal és Paul Hörbigerrel.**
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Vas 11:20 matiné 30 lejes helyárral.
Egyetlen nyári kert Aradon

FÜRDŐRUHA, fekete, tiszta gyapjú, fürdőköpeny, flottir, rózsaszínű, gyermeknek való, fürdőkád vasalt, betegelő kocsit, nagy keleti ebédőszőnyeg eladó. Arad, Regele Ferdinand-körút 19, első emelet, 3. ajtó. (1325)

MINDENES főzőnőt, bentlakót, éves bizonnyítvánnyal, nagy fizetéssel felfogadok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1326)

RENDELETNEK megfelelő nőt takarítás-hoz 8-11-ig felfogadok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1327)

TÉVEDÉSŐL elvitték vasárnap este Port Arthur-nál hátizsákomat kézitáskámmal. Mirtán látták az elvittőt, kellemetlenségek elkerülése végett kérjük juttassa vissza. Arad, Stefan cel Mare-tér 14. (1328)

BEJÁRÓ takarítónót: délelőtti órákra felfogadok. Arad, Matei Corvin-utca 1 szám, második emelet, 15 szám. (1329)

IPARVÁLLALAT állandó alkalmazásra keres fiatal irodástánót, aki kifogástalanul tud románul és gépiró. Ajánlatokat „Állandó” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1330)

KORSZERŰ, sötét ebédlő, párnázott székek, 280x180 szép szőnyeg, konyhaszekrény, összecusukható matracsos vaságy eladó. Arad, Oituz-utca 113. (1343)

IDŐSEBB házaspár házmesteri állást keres. Timișoara, III. Porumbescu-u. 67. (5827)

FEL-HÁLÓSZOBA és egy pinceablak eladó. Timișoara, III., Craiova-u. 6. (5745)

FELKEREM az illetőt, aki kosaramat kedden a timișoarai józsefvárosi piacról Blum sajtos standjából elvitte, hogy legalább a kosarat hozza vissza címre: I. Mocioni-utca 2. szám alá, ha el akarja kerülni a rendőri beavatkozást, mert ismerem az illetőt. (6038)

ELSŐRENDEŰ, világszerte ismert gyártmányú zongora, kifogástalan, keresztthuros, rövid angol szerkezetű. eladó. Megtekinthető 11-ig, délután 2-4 között. Timișoara II., Traian-tér 3. Távbeszélő 52-88. (5909)

ELADÓ 33-as, fehér és fekete antilop-cipő, választékos női ruha, középtermetre való princess-fűző, 37-es barna, fiu-cipő. Timișoara III., Carol-körút 25, 3. ajtó. (5975)

URANIA filmszínház Arad Kellemes hűvös terem. Tel.: 12-32
 Ma. Alida Valli riválisának, Vera Bergmann-nak és Vittorio de Sica-nak vígjátéka
Magaviseletből elégtelen
 Rendezte: Vittorio de Sica. ONC hirdató Előadások 3, 5, 7, 9 órákor

ORAKONYVELEST és könyvek rendbehozását vállalja nagy vállalat volt könyveit. Cim: Arad, távbeszélő 20-60. (1331)

HÁRMASZIGETEN elvesztettem sötét umbrál-szemüvegem. Becsületes megtalálót kérem adja le dr. Váradi, Arad, Regina Maria-körút 18 szám alatt. (1332)

MINDENEST azonnalra felfogadok. Arad, Spiru Gheorghe-utca 7 szám. (1333)

KIFUTÓFIUT és napszámot felfogadok. Fick-kelmefestő, Arad, Baritiu-utca 14. (1334)

VEGYESKERESKEDES, jólmenő, a központban eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1335)

PEHELYPAPLAN eladó. Arad, Cosbuc-utca 32 szám, földszint, 1. (1335/a)

SZABÓSEGÉDET állandó munkára alkalmaz Huber Arad, Bratianu-utca 17. (1336)

ANGORA-nyulak mintatenyészete, teljes felszereléssel, színnel, eladó. Arad, Banul Maricinei 11/a, Schwellengraber. (1337)

6-HP. JANTÓ-MOTOR, új, alig használt, eladó. Arad, Numa Pompiliu-utca 40-42. (1342)

TAKARITÓNŐT keresnek félnapi munkára. Timișoara I., Regele Mihai-körút 17. (5919)

KERESÜNK azonnalra kismosáshoz és vasaláshoz is értő, rendes mindeneset. Jó fizetést adunk. Cim: Taran-villa, Timișoara II., Albinel-u. 48, a 3-as villamos végállomása. (5974)

LANZ-féle herecsplé-gép, IV-es számú, új állapotban, teljes felszereléssel, fűszijjal eladó. Megtekinthető SEMINA S. A. R. cégnél, Timișoara, Müller Guttenbrunn-sor 10. (5973)

INAST felfogadnak. Cim: Radl Francisc, cukrász, Timișoara IV., General Dragalina-tér. (5973)

KIADÓ keresztény házaspárnak teljesen elköltözött butorozott szoba, fürdőszoba-használattal, ágynemű nélkül. Timișoara III., Corbului-u. 5/a. (A sarkon be kell fordulni). (5971)

ELADÓ jó állapotban lévő, 2-kerekű kézikocsi. Timișoara II., Dacilor-u. 4. (5970)

41-es FERFICSIZMA, 3 méter új szövet, 2 kis asztalka és különféle alpakka-műtárgy eladó. Timișoara II., T. Maiorescu-u. 9, I. em., 6. (5966)

FORUM-MOZI. ARAD
 Ma. Minden idők leglátványosabb revü-filmje, a
TRUXA
 A főszerepben LA JANA. 74. hirdató.

FIATAL segédet azonnalra keresnek vegyeskereskedébe. Cim: Blau Iguac útóda, Timișoara II., Stefan cel Mare-u. 51. (5964)

A CARPINIS-I (jud. Timiș) téglagyár keres egy szerelőt, aki a gyári kémény villámhárítóját megjavítaná. A szerelésnek kéremnyen kívül kell történnie. (5961)

GYERMEKKOCSI, korszerű, mély, majdnem új, krémszínű. eladó. Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (5959)

KOCSIFÉNYEZŐ mester, bármilyen festésben gyakorlott, mesteri vagy munkavetői állást keres. Cime: György, Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (5960)

EGYEDŰLŐ, komoly nő házmesteri állást keres augusztus 15-re, ahol takarítást is vállalna. Ajánlatokat „Komoly nő” jellegre a timișoara kiadóba kér. (5958)

BUTOROZOTT szoba kiadó a földszinten. Átutazóknak is. Timișoara I., Mercy-u. 7, 6. ajtó. (5957)

KISZOLGÁLÓ és tanulóleányt felfogadnak. Cim: Luise, rövidáru-üzlet, Timișoara IV., General Dragalina-tér 4. (5966)

1-AJTÓS jégszekrény, 185 voltos szellőztető (ventillátor), önfűtő fürdőkád, üstház üsttel, valamint Columbia-patefon eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. em., 25. (4260)

HÁZMESTERPART felfogadnak. Az asszonyoknak segítője kell. Érdeklődni: Timișoara II., A. Pan-u. 3. (5950)

FIGYELEM! Házivarrónő, aki a szabásban, összeállításban (kreatcióban), átalakításban szakképzett, munkát vállal. Ajánlatokat „350” jellegre a timișoara kiadóba kér. (5976)

DIÓFURNIROS, korszerű hálószoza, valamint korszerű konyha sürgősen és olcsón eladó. Timișoara III., Memorandului-u. 110. (5922)

MEGBIZHATÓ KIFUTÓFIUT keresünk. Kerékpárral rendelkező előnyben. Cim: Déli Hírlap szerkesztősége. Timișoara, I., Bratianu-tér 3.

MINDENES szobaleányt, rendszerét, szerényt, szorgalmasat azonnal felfogadnak szakácsnő mellé. Cim: Konstantinovic gyógyszerész, Vinga. (5300)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
 Ma bemutató.
Bajtársak
 A bajtársi együttérzés és önfeledő ragyogó filmje.
 Willy Birgel, Maria Nicklisch, Karin Hardt-tal
 Kedvezményes jegyek érvénytelenek.

DIÓFURNIROS hálószoza, új, valamint két új reklamié eladó. Timișoara III., Media-u. 2, a Rapid-sportpálya mellett. (5955)

ÚJ, KORSZERŰ, 2-szobás, konyhás, fürdőszobás, pincében összes mellékhelyiségekből álló, szép kerttel bíró és házi vízvezetékkel felszerelt családi házat bérbe adnám. A házról 1 évre előre fizetendő. Ajánlatokat „Megegyezés” jellegre a timișoara kiadóba kérek. (5954)

KÉPZETT ápolónőt beteg hölgy mellé keresnek. Timișoara, telefon 32-17. (4264)

KIS CSALÁDI HÁZ sürgősen eladó. Cim: Timișoara, Kunz-telep, Sánta Kovácsné. (5866)

FIATAL kisleányt vagy bejárónőt felfogad kis keresztény, szerény családdal azonnalra, vagy augusztus 15-re. Cim: Timișoara, I., Olimp-u. 13, 2. ajtó. (5301)